

Miljökämpe sågar kontroll av tunnelbygge

Björn Gillberg blev obekvämd på tunnelbygget i Hallandsåsen Sedan dess har en rad incidenter inträffat, och miljökämpan förutser fler problem.

07/04-2006 11:53

Uppdaterad: 08/04-2006 02:21

Björn Gillberg visar upp tätningsmedlet Cembinder. Ett tätningsmedel han fortfarande tror på även om testet där det godkändes får underkänt.

FOTO: arkivfoto Roland Stregfelt

HALLANDSÅSEN. Björn Gillberg blev obekvämd på tunnelbygget i Hallandsåsen Sedan dess har en rad incidenter inträffat, och miljökämpan förutser fler problem.

HALLANDSÅSEN. I en sju sidor lång skrivelse till Banverkets generaldirektör radar miljökämpan Björn Gillberg upp fel och brister kring miljökontrollen för tunnelbygget. Ett jätteprojekt som han själv skulle vara garanterad för. I samband med ett av Gillbergs kritiserade försök med tätningsmedlet Cembinder våren 2005 bestämdes att Gillberg inte längre skulle fortsätta som miljökontrollant åt Banverket. Utåt motiverade projektchef Christer Möller det med att arbetsuppgifterna enbart gällde planering och start av tunnelbygget. Det kallar Gillberg lögn. Enligt kontraktet skulle arbetsuppgifterna bestå även under byggskedet.

Under sina år som miljökontrollant hann Gillberg upptäcka allvarliga återkommande fel och brister. Banverkets miljöavdelning jobbade hela tiden under hård tidspress, mycket beroende på att entreprenören Skanska-Vinci lämnade de uppgifter som skulle granskas för sent.

-Miljöfunktionen är för svag mot produktionsgänget, tycker Gillberg.
-Ett grundproblem är att Banverket står för nära Skanska-Vinci. När det nya kontraktet skrevs skulle det bli ett tydligare förhållande mellan beställare och entreprenör. Det blev mer av partnerskap, bedömer Björn Gillberg.

Ett tydligt exempel är utsläppet av cement och bentonitlera i Lyabäcken 2003. Allt pekar på att skadan orsakats av Skanska-Vinci och franska underentreprenören Bachy Soletanche.

-Ändå klädde sig Banverket i säck och aska, och Skanska ville belägga mig med munkavle, säger Gillberg.

Polisutredningen är fortfarande inte klar kring Lyabäcken, men både Banverkets chef Christer Möller och Skanska-Vincis dåvarande chef Stig Eriksson har delgivits misstanke om miljöbrott. Den franska underentreprenören riskerar inget åtal.

-Självklart. Banverket har ju redan tagit på sig skulden som beställare, säger miljökämpan.

Flera mindre utsläpp har förekommit i andra bäckar, även helt nyligen. Många av incidenterna har inträffat i samband med arbeten som ligger utanför mångmiljardkontraktet på tunnelbygget. Det handlar om vattenledningsnätet över åsen, utloppsledningarna till havet och provborrningar. De arbetena har inte haft samma miljökontroll som tunneldrivningen.

Gillberg har föreslagit att Banverket åter skulle ta in en miljökontrollant.

-Det finns lämpliga personer, men själv är jag inte intresserad, säger Gillberg.

Banverkets styrelse har behandlat Gillbergs kritik. Generaldirektör Per-Olof Granbom har skrivit ett långt svar där han tillbakavisar nästan all kritik och säger nej till ny fristående miljökontrollant. Beskedet har fått Björn Gillberg att skriva en ännu syrligare kommentar. Han konstaterar att Banverkets ledning godkänner att det har spridits medvetna lögner om miljöarbetet, att projekt utanför huvudkontraktet inte har samma miljökrav och att det är acceptabelt med munkavle på kritiker. Björn Gillbergs skrivelser har skickats till näringsdepartementet och regeringens Hallandsåskommitté.

Anders Davidsson anders.davidsson@hd.se Tel 0431-842 69